



Til  
Medlem af Inatsisartut  
Malik Berthelsen,  
her

### Svar § 36. stk. 1 spørgsmål nr. 165/2009 om Paarisa

4. januar 2009  
Sagsnr. 2009-023931  
Dok. Nr. 282545

Kære Malik Berthelsen

Postboks 1160  
Tlf: 34 50 00  
Fax: 32 55 05  
3900 Nuuk  
Email: pn@gh.gl  
www.nanoq.gl

Jeg takker dig for spørgsmålet og din interesse for sundhedsfremme og forebyggelse.

Omkring spørgsmålet "Er der udført en undersøgelse iblandt befolkningen om der er interesse i Paarisa's forebyggelsesinitiativer eller om hvilken effekt forebyggelsesinitiativerne har haft for målgrupperne?" kan svares, at der ikke er gennemført en undersøgelse af befolkningens interesse for Paarisa's initiativer. Det er vanskeligt at måle denne, da enkeltpersoners interesse afhænger af mange forskellige faktorer som fx initiativets emne, personens alder, køn samt vurdering af egen sundhed og behov for adfærdsændringer.

Der er på området omkring enkeltpersoners kendskab til Paarisa's områder i 2008 vist, at hovedparten af adspurgte kendte og kunne angive en eller flere af "de 10 kostråd". Hjemmesiden [www.iggu.gl](http://www.iggu.gl) anvendes også meget, herfra bestilles kondomer, men mange benytter også besøget til at skrive i Iggu's gæstebog.

Paarisa arbejder både med forebyggelse og sundhedsfremme. Dette betyder, at der arbejdes med to søjler: forebyggelse af sygdom og højnelse af livskvalitet. Paarisa har børn og unge som primær målgruppe. En anden vigtig målgruppe for kampagner er forældregruppen, dette for at sikre, at dialog i familien kan ske på basis af viden om følgerne af en uforsigtig og usund livsstil.

Monitorering af forebyggelsen indenfor Inuuneritta's fokusområder kan aflæses af årsrapport for Inuuneritta. Denne er tilgængelig på [www.peqqik.gl](http://www.peqqik.gl) og [www.paarisa.gl](http://www.paarisa.gl). Evaluering af Inuuneritta påbegyndes i 2010, denne evaluering gennemføres af Statens institut for Folkesundhed ved Syddansk Universitet.

En af Paarisa's primære opgaver er overordnet oplysning til hele befolkningen. Det sker gennem landsdækkende kampagner og materiale til målgrupper i fx skoler og uddannelsesinstitutioner. Disse kampagner skal sikre, at befolkningen har viden om værdien af en sund livsstil og den risiko, der er forbundet med fx rygning, et stort alkoholforbrug, eller ubeskyttet sex. Denne del af Paarisa's virksomhed er primært oplysende og skal sikre, at befolkningen har den nødvendige viden om, hvorfor det kan være vigtigt at ændre adfærd. Viden er en vigtig forudsætning, men er ikke altid en tilstrækkelig faktor til at skabe adfærdsændringer. Adfærdsændringer kræver personlig motivation og stillingtagen.

Gennem partnerskabsaftaler indenfor Inuuneritta og gennem egentlige handlingsprogrammer arbejder Paarisa selv og med sine samarbejdspartnere omkring at skabe adfærdsændring og bedre sundhed hos enkeltpersoner og blandt mindre grupper. Det er fx indenfor selvmordsforebyggelsen, rygning hos skoleelever, sikker sex, projekt "Klar til barn" og ikke mindst projektet omkring "Tidlig indsats" med den gravide familie, hvor barnets velfærd kan være truet, som målgruppe.

Omkring direkte målbare resultater for Paarisa's virksomhed har indikatorer vist forbedringer ikke kun indenfor alkoholforbrug og tobaksforebyggelse, også antallet af selvmord er gået markant ned. Paarisa's strategi omkring selvmordforebyggelse er forskningsbaseret og bygger på viden om, hvad der er effektive indsatser. Den netop afholdte konference omkring "Hope and resilience in suicide prevention" viste, at Paarisa's strategier ligger tæt op at strategier i de øvrige Arktiske områder.

Inuuneritta's fokusområder blev udvalgt efter høringer af befolkningen og borgermøder i det meste af landet og repræsenterer således områder, som befolkningen er enige om er vigtige for vores sundhed. Inuuneritta fokusområder er i dag indarbejdet i de fleste kommunale børne- og ungepolitikker, og i mange kommuners og virksomheders sundhedspolitikker, ligesom de indgår i undervisningen i folkeskolen og på uddannelsesinstitutionerne. Paarisa's sundhedsmagasin SILA og INUK bliver brugt i undervisningen i folkeskoler og på andre undervisningsinstitutioner, samtidig med at flere og flere sundhedsdistriktet og kommuner indgår aktivt i arbejdet med "Tidlig Indsats" for de gravide familier.

Paarisa har gennem Inuuneritta ved partnerskaber eller direkte økonomisk tilskud stået for mange synlige og markante tiltag til fremme af glæde og livskvalitet. Det gælder fx: Fodboldskoler for samtlige bygdebørn, stribevis af alkoholfrie arrangementer landet over under Uge 18, voksne og ældre der går stavgang, børn på sommerlejr. Disse tiltag bygger på viden om, at aktiviteter, der øger livskvaliteten hos den enkelte, kan smitte af på andre områder af tilværelsen og give mere overskud til positive livsstilsændringer.

Fremme af folkesundheden er en langvarende og aldrig afsluttet proces. Der skal arbejdes på tværs af sektorer og faggrupper, og der skal konstant arbejdes med udvikling af tidssvarende metoder. Paarisa arbejder på baggrund af evidensbaseret viden, hvilket betyder anvendelse af den aktuelt bedste viden om et givet emne. Grønland har på flere internationale konferencer opnået ros for sin organisatoriske tilgang til arbejdet med folkesundhed og for sine resultater af arbejdet. Det glæder Naalakkersuisut samtidig med at det ansporer Departementet til fortsat at prioritere forebyggelsen højt.

Spørgsmålet om, hvorvidt de midler, der bliver afsat til Paarisa's initiativer, har den ønskede effekt, eller om man burde afsætte flere midler hertil, er det svært at give et entydigt svar på.

I Finanslov 2010 er afsat kr. 6.2 mio. kr. på hovedkonto 34.15.01, Paarisa, forebyggelse og sundhedsfremme samt kr. 8.0 på hovedkonto 34.15.02, Inuuneritta. Paarisa's initiativer tilrettelægges ud fra de afsatte midler. Der sikres optimal udnyttelse af de to hovedkonti, som supplerer hinanden, idet alle Paarisa's initiativer tager afsæt i Inuuneritta.

De afsatte midler er bevilget af Inatsisartut og fremgår af Finansloven for 2010. Det kan bekræftes, at i forhold til de midler, der afsættes til Sundhedsvæsenet som helhed udgør andelen til forebyggelse en beskeden del, men indsatsen er tværfagligt og andre områder afsætter også midler, der direkte eller indirekte påvirker folkesundheden.

Omkring spørgsmålet: "Med tanke på sammen sætningen af personer, der er i Inuuneritta's arbejdsgruppe, er alle personer i arbejdsgruppen virkelig passende til denne?", kan de bemærkes:

Følgegruppen til Inuuneritta er sammensat af en række eksperter, der alle bidrager aktivt med formidling af forskningsresultater, faglig viden og erfaringer fra praksis. Medlemmerne er udpeget, således at samtlige Inuuneritta indsatsområder er repræsenteret. Sammensætningen spænder fra Politimesterembedet, KANUKOKA, børnevidenscentret MIPI, landslægen, kirken, ældreplejen og sundhedsvæsenet samt involverede departementer. Området "fysisk aktivitet" dækkes ved repræsentanten for Ernæringsrådet, som rådgiver omkring både kost og fysisk aktivitet.

Naalakkersuisut har respekt for og tiltro til, at den ekspertise, følgegruppen til Inuuneritta repræsenterer, kan bidrage til den fortsatte proces med implementering af Inuuneritta og dermed til at bedre folkesundheden.

Med venlig hilsen

Agathe Fontain  
Nalaakkersuisoq for Sundhed